

5. neděle v postu – Judika - Smrtná

Podklady k domácímu slavení bohoslužby slova

Na úvod můžete společně zazpívat píseň.

Vstup

Ve jménu Otce I Syna I Ducha svatého. **Amen.**

Vstupní antifona – Žl 43,1-2

Bože, zjednej mi právo, a ujmi se mé pře proti bezbožnému lidu, zbav mě člověka lstivého a zločinného! Vždyť ty jsi, Bože, má síla.

Možný úvod:

Dnes slavíme 5. neděli v postu, které se říká Smrtná. Vzkříšení Lazara, o kterém uslyšíme, není ještě to velikonoční Zmrtvýchvstání Krista. Ale jeho předchuť. Je to jako s námi. I my žijeme v tomto světě a jdeme vstříc smrti, ale přítom moc Boží, Kristův nový život v nás už skutečně působí.

Kyrie

Pane, ty jsi náš život a naše vzkříšení. **Pane, smiluj se.**

Kriste, slitováváš se nad námi a máš s námi soucit jako se svým přítelem Lazarem. **Kriste, smiluj se.**

Pane, jako jsi Lazara zavolal z hrobu, voláš I nás ve křtu ze smrti k životu.. **Pane, smiluj se.**

Vstupní modlitba

Všemohoucí Bože, tvůj Syn přišel na svět,
aby nás všechny osvobodil od hříchu a smrti.

Vdechni nám sílu svého Ducha,

aby nás pozvedla k novému životu v Kristu,

a sloužili ve svatosti a spravedlnosti po všechny naše dny
témuž Ježíši Kristu, našemu Pánu, který s tebou žije a kraluje
v jednotě Ducha svatého, po všechny věky věků. **Amen.**

Bohoslužba slova

První dvě čtení a žalm je možné v případě potřeby vypustit.

1. čtení: Ez 37,1-14

Žalm: Ž 130 (můžete se rozdělit na dva chóry a společně se ho modlit po verších)

Epištola: Ř 8,6-11

Evangelium: J 11,1-45

Kázání

Postní dobou nás provází obrazy, které nás postupně připravují na přijetí velikonoční zvěsti o Kristově smrti a vzkříšení a jejich významu pro nás. Chléb, kterým není jen to, co člověk jí, ale i Boží slovo, Kristus sám jako Chléb života. Voda, která probouzí a hasí naši nejhlubší žízeň a z níž nám v křestním prameni dává Kristus pít. Světlo světa, které nám otevírá oči a vyvádí nás ze slepoty. A dnes je ona velikonoční linka už zcela zřejmá v podobě vzkříšení ze smrti. Vzkříšení, které se týká Krista, Lazara i nás.

Co se to tehdy před velikonoce u Betanie necelou hodinu cesty od Jeruzaléma stalo? Ježíš dostává kdesi na cestách naléhavý vzkaz od Lazarových sester Marie a Marty vzkaz: „*Pane, ten, kterého máš rád, je nemocen.*“ A evangelista zopakuje, že Pán opravdu Lazara a jeho sestry miloval, patřili mezi jeho nejbližší přátele. A proto nás jeho reakce zarazí: Zůstane ještě dva dny na místě, než se do Betanie vydá. V rozhovoru s učedníky později řekne: „*Náš přítel Lazar usnul, ale jdu ho probudit.*“ A řekne, že je rád, že tam nebyl, kvůli tomu, aby učedníci uvěřili.

Později mu Marie i mnozí ze zástupu vyčtou, že nepřišel včas. Když uzdravil slepého od narození, mohl uzdravit svého přítele. Nyní je už mrtvý. Ale Ježíš nemluví o smrti, ale o spánku. To není eufemismus jako když řekneme, že někdo odešel. Je to určitý pohled na smrt: ze spánku se totiž ráno člověk může probudit. Ježíš chce svého milovaného přítele nejen uzdravit jako mnohé jiné, ale probudit.

Zjevit slávu vzkříšení ovšem není možné bez smrti. Stejně jako člověk nepochopí význam Chleba života bez zkušenosti hladu, Vody života bez žízně, Světla světa bez zkušenosti zaslepenosti a tmy. Stejně tak musí člověk nejprve umřít, aby zakusil moc Vzkříšení. Ježíš nepřináší život, který nekončí, ale nový život, který povstává z popela starého Adama a světa. Ježíš sám nejprve prochází pro nás cestu ke vzkříšení smrtí – a Tomáš pochopil, že to je i cesta těch, kdo jsou jeho: „*Pojďme, ať spolu s ním zemřeme.*“ Tím vyslovil to, co je obsahem křesťanského života, do něhož jsme uváděni křtem. Umřít s Kristem a být vzkříšeni k životu s ním.

Ano, Ježíš přišel z lidského pohledu pozdě. Schválně. Dokonce až čtvrtý den, kdy duše podle židovských představ opouští tělo a to se začíná rozkládat. Kdy už není žádná lidská naděje. Ale kde jsme my se svými možnostmi v koncích, tam začíná své dílo Bůh. Zjevuje svou slávu a milost. A co je charakteristickým rysem Božího jednání? Že jen nezušlechťuje a neopravuje to, co tu je. Bůh tvoří z ničeho! My na skutečnosti hledáme to hezké a smrt a negativní věci

odsouváme rádi mimo zorné pole. Bůh však nehledá v nás to hezké, ale dotýká se s láskou toho, co je ošklivé, slabé a smrtelné – a vdechuje do toho svou sílu, krásu a život. Hledá ztracené. To, co je samo o sobě nic, činí něčím velkým. Bůh křísí mrtvé!

Ano, chtěli bychom, zvláště v situacích nouze, vidět Boží slávu napřímo – jako Petr, Jakub a Jan na okamžik na hoře proměnění. Ježíš Marii ujistí: „Tvůj bratr vstane“. A Marie odpoví věroučně správně: „*Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.*“ Jenže to není ta víra, kterou Ježíš žádá. Ježíš jí řekne: „*Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?*“ Víra není správná představa o tom, co jednou bude. Víra je vztah důvěry k Ježíši. Nejprve je víra, s Janem od Kříže můžeme říci „temná víra“, víra, která nic nevidí, víra uprostřed temnot, víra, která jde s Kristem umřít. Víra, k níž patří i strach – jako se i Pán bál v Getsemane. Pak teprve přijde vidění Boží slávy.

Víra je niterné společenství s Kristem v Duchu svatém. My bychom chtěli nějaký zázračný Boží dotek zvenku, který by vše naráz proměnil, uzdravil, navrátil k životu. Ale ten dotek v tomto čase přichází v Duchu, tedy zevnitř. Uvědomil jsem si to, když jsem nedávno páčil listí. Nejdříve se rozdělá oheň. (A oheň je symbol Ducha svatého.) Pak se přiloží otep listí. Nejprve se nic neděje. Pak se v kontaktu ohně s mokřým a studeným listím vyvalí oblaka kouře. Čadí to a štípe do očí. A pak postupně si oheň začne listí brát. Ne zvenku, ale zevnitř. Až ho nakonec promění v sebe.

Smrt a vzkříšení těla jsou teprve před námi. Ale v jistém smyslu už jsou i za námi. Ve křtu jsme s Kristem zemřeli a povstali k novému životu z moci Ducha. Vzkříšení a život není něco, ale Někdo. Je to náš Ukřižovaný a Vzkříšený Pán Ježíš Kristus. On je náš život a my na tom životě máme ve víře už teď podíl. Kristova láska k Lazarovi je i láskou k nám. Proto smíme vyznat: „*Ale Bůh, bohatý v milosrdenství, z velké lásky, jíž si nás zamiloval, probudil nás k životu spolu s Kristem, když jsme byli mrtvi pro své hříchy.*“ (Ef 2,4-5) Pán už nás jednou probudil z mrtvých, ze smrti hříchu a dosebeuzavřenosti, k víře. A jistě „*obživí i naše smrtelná těla tímž Duchem, který je v nás!*“ (Ř 8,11)

Podnět k rozjímání

Odstranili tedy kámen. Ježíš pozvedl oči vzhůru a řekl: „Otče, děkuji ti, že jsi mne vyslyšel. Já jsem věděl, že mne vždycky slyšíš, ale řekl jsem to kvůli zástupu, který tu stojí okolo, aby uvěřili, že ty jsi mne poslal.“ A když to řekl, silným hlasem zvolal: „Lazare, pojď ven!“ Ten, který byl mrtvý, vyšel, ruce i nohy měl svázaný pruhy plátna a jeho tvář byla zavinuta šátkem. Je větší zázrak, že vyšel s nohama svázanýma, nebo že to bylo čtyři dny po pohřbu? V obou případech to byla moc Páně, který to působil, a ne síla mrtvého. Ten vyšel, přestože byl svázan a v pohřebním rubáši, ven z hrobu. Co to znamená? Pokud pohrdáš, Kristem, padl jsi do náruče smrti; a pokud opovrhneš milostí, zůstáváš pohřben, ale když vyznáváš hříchy, jdeš dál. Ježíš jim řekl: „Rozvažte ho a nechte ho odejít!“

(Augustin [354–430], biskup v Hippo, výklad na Janovo evangelium [Tract. 49,24])

Modlitba po kázání

Bože, náš Otče,
zbavuješ nás tíhy hříchů
a otevíráš před námi novou budoucnost.
Tvůj Syn Ježíš zemřel z lásky k nám
a skrze něho nám dáváš ve křtu nový, věčný život,
který je silnější než smrt.
Dej, ať na sobě poznáváme moc jeho smrti a vzkříšení
a vydáváme o něm věrohodné svědectví.
Prosíme Tě o to skrze něho, našeho Pána a bratra Ježíše Krista,
který s Tebou a Duchem svatým žije a působí na věky věků. **Amen.**

Zde je možné zařadit společné **apoštolské vyznání víry** nebo píseň.

Přímluvy

Ježíšovi vstoupily do očí slzy, když viděl zármutek svých přátel. To svědčí o jeho soucitu. S důvěrou tedy přednesme starost o náš svět a volejme: **Prosíme tě, Pane.**

Za všechny, kdo byli pozváni k novému životu a připravují se na křest: **Prosíme tě, Pane.**

Za pokoj, jednotu a vzájemnou úctu křesťanských církví: **Prosíme tě, Pane.**

Za obrácení těch, kdo šíří násilí a nenávisť, a za spravedlnost ve světě: **Prosíme tě, Pane.**

Za lásku manželů, pokoj v rodinách, za dobrou budoucnost dětí a mladých lidí: **Prosíme tě, Pane.**

Za zdravotníky, politiky a všechny, kdo se snaží zmírnit dopady současné pandemie: **Prosíme tě, Pane.**

Za nemocné a trpící, aby nezůstali bez pomoci a silou víry nesli svůj úděl: **Prosíme tě, Pane.**

Za umírající, aby se ke slávě Boží smířili se svou minulostí i s lidmi: **Prosíme tě, Pane.**

Za ty, kdo ztratili své blízké, a za každou stísněnou lidskou duši: **Prosíme tě, Pane.**

Jedni za druhé, přítomné, i ty, kdo jsou s námi spojeni v modlitbě, abychom žili v síle Ducha Božího: **Prosíme tě, Pane.**

Pane, náš Bože, vyslyš nás, když prosíme za svět, vždyť u tebe je slitování a hojnost milosrdenství. Tobě buď chvála na věky věků. Amen

Otče náš

Zakončení

Dej nám, Bože, své požehnání,
ochraňuj nás ode všeho zlého
a doved' nás do života věčného. **Amen.**

Na závěr můžete zazpívat společnou píseň.